

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЗАХІДНОУКРАЇНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
СОЦІАЛЬНО-ГУМАНІТАРНИЙ ФАКУЛЬТЕТ

ЗАТВЕРДЖУЮ

Декан соціально-гуманітарного
факультету

Оксана ГОМОТЮК

2024 р.

ЗАТВЕРДЖУЮ

Проректор з
науково-педагогічної роботи
Віктор ОСТРОВЕРХОВ

2024 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА

з дисципліни «**Інтернет-журналістика**»

ступінь вищої освіти – бакалавр

галузь знань – 06 «Журналістика»

спеціальність – 061 «Журналістика»

Освітньо-професійна програма: «Правова журналістика»

Кафедра інформаційної та соціокультурної діяльності

Форма навчання	Курс	Семестр	Лекції (год.)	Практ. (семін.) (год.)	ІРС (год.)	Тренінг	СРС (год.)	Разо (год)
Денна	4	7	54	38	6	2	140	240

Робоча програма складена на основі освітньо-професійної програми підготовки бакалавра галузі знань 06 Журналістика спеціальності 061 Журналістика, затвердженої Вченою радою ЗУНУ (протокол № 9 від 26 травня 2021 року).

Робочу програму склав доктор філологічних наук, професор кафедри інформаційної та соціокультурної діяльності Юрій Фінклер.

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри інформаційної та соціокультурної діяльності, протокол № 2 від 30 серпня 2024 року

Завідувач кафедри,
кандидат історичних наук, доцент _____ Ірина НЕДОШИТКО

Розглянуто та схвалено групою забезпечення спеціальності 061 «Журналістика», протокол № 2 від 30 серпня 2024 р.

Керівник групи забезпечення спеціальності,
кандидат наук із соціальних комунікацій,
старший викладач _____ Людмила КОМІНЯРСЬКА

Гарант освітньо-професійної програми,
кандидат наук із соціальних комунікацій,
старший викладач _____ Людмила КОМІНЯРСЬКА

**СТРУКТУРА РОБОЧОЇ ПРОГРАМИ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«ІНТЕРНЕТ-ЖУРНАЛІСТИКА»**

**1. 1. ОПИС ДИСЦИПЛІНИ «МАС-МЕДІА В СУЧАСНИХ
ІНФОРМАЦІЙНИХ ВІЙНАХ»**

Дисципліна – «Основи медіавиробництва»	Галузь знань, спеціальність, ступінь вищої освіти	Характеристика навчальної дисципліни
Кількість кредитів ECTS – 4	Галузь знань: 06 «Журналістика»	Обов’язкова дисципліна циклу загальної підготовки Мова навчання –українська
Кількість залікових модулів – 2	Спеціальність: 061 «Журналістика»	Рік підготовки: Денна – 4 Семестр: Денна – 7
Кількість змістових модулів – 2	Освітньо-професійна програма: «Правова журналістика»	Лекції: Денна– 54 год. Практичні заняття: Денна– 38 год.
Загальна кількість годин – 240	Ступінь вищої освіти – перший (бакалаврський)	Самостійна робота: Денна – 140 год. Тренінг: Денна – 2 год.
Тижневих аудиторних годин – 7		Вид підсумкового контролю – екзамен

2. Мета й завдання вивчення дисципліни «Інтернет-журналістика»

2.1. Мета вивчення дисципліни

Курс «Мас-медіа в сучасних інформаційних війнах» – навчальна дисципліна, яка присвячена найбільш витребуваній аудиторією і найсучаснішому виду професійної масмедійної практики. Цей курс формує профіль фахівця в галузі інтернет-журналістики. Вивчення цієї дисципліни передбачає формування навичок оперативної новинної та експертної аналітичної журналістики, володіння практичними навичками щодо роботи в нових медіях та в професійних інформаційних ресурсах.

Беззаперечна прикладна актуальність інтернет-журналістики спонукала до кластерного розгляду технологічних аспектів роботи журналістів, редакторів та менеджерів в рамках функціонування онлайн-медій та формування у студентів практичних навичок роботи в цій сфері професійної журналістики.

Метою викладання дисципліни є забезпечення єдності теоретичної і практичної підготовки студента, володіння ним цілим комплексом теоретико-прикладного матеріалу щодо розуміння специфіки та особливостей інтернет-журналістики; опрацювання міжнародних практик інтернет-медій та врахування цього досвіду при вишколі українських студентів; вироблення та набуття практичних навичок, необхідних для практики діяльності інтернет-журналістів; вироблення прийомів адаптації фактичного та експертного матеріалу до технології онлайн-медій та тих аудиторних очікувань, які існують в середовищі споживачів контенту інтернет-журналістики; формування вмінь швидко та якісно готувати контент для інтернет-медій з врахуванням регіонального та аудиторного контекстів їхнього функціонування.

2.2. Завдання вивчення дисципліни

1. Конкретизувати визначення феноменів "інтернет-журналістика", "Інтернет-медії".
2. Окреслити межі професійних платформ в інтернет-медіях.
3. Визначити ключові поняття теоретичних аспектів вивчення інтернет-журналістики.
4. Визначити ключові поняття практики функціонування інтернет-журналістики.
5. Схарактеризувати медійні та цифрові технології, які здійснюються при підготовці інтернет-контенту.
6. Дати загальну типологічну оцінку інтернет-медіям.
7. Дати загальну оцінку потенційній аудиторії інтернет-медій.
8. Проаналізувати авторську журналістику в інтернет-медіях. Сформулювати загальну характеристику суб'єктивному поглядові журналіста на проблему.

2.3. Назва та опис компетентностей, формування яких забезпечує вивчення дисципліни «Інтернет-журналістика»

Здатність застосовувати теоретичні знання в практичній діяльності журналіста онлайн-медіа.

Здатність створювати якісний новинний та аналітичний контент для онлайн-медіа.

2.4. Передумови для вивчення дисципліни

Курс «Інтернет-журналістика» має органічні зв'язки з навчальними предметами гуманітарного циклу.

Курс "Інтернет-журналістика" органічно пов'язаний з дисциплінами, які відносяться до групи професійних журналістських і пов'язані із загальними теоретичними знаннями, так і з навичками створення журналістського контенту. Деякі аспекти вивчення цієї дисципліни безпосередньо пов'язані із тим матеріалом, який вже міститься в підручниках, навчальних посібниках, монографіях, укладених українськими закордонними комунікативістами. Але врахування того, що інтернет-журналістика - це практика, яка відчуває на собі швидкоплинність часу і подій, потребує від викладача постійної уваги до тих процесів і тих контентів, які визначають напрямок розвитку онлайн-медіа.

Щодо професійної комунікативної компетенції майбутнього журналіста, то вона передбачає насамперед наявність професійних знань, широкого тезаурусу, загальної культури, вміння швидко адаптуватись у подієвих та контентних ситуаціях, які, власне, і визначають якість продукту інтернет-журналістики. Згідно з вимогами освітньо-професійної програми студенти повинні знати специфіку практичної діяльності українських онлайн-видань, їхню структуру та типологізацію, особливості авторської журналістики, вміти створити новинний та аналітичний контент для умовного, так і реального онлайн-видання.

2.5. Результати навчання

- Застосовувати знання з дисципліни "Інтернет-журналістика" для створення власного чи аналізу чужого журналістського продукту в онлайн-медіах.
- Створювати журналістський продукт для конкретної умовної чи реальної онлайн-медіа.
- Враховувати конвергентність при адаптації існуючого продукту за межами інтернет-журналістики до умовного чи реального онлайн-видання.
- Оцінювати свій чи чужий інформаційний продукт, інформаційну акцію, що організована й проведена самостійно або разом з колегами.
- Здатність організувати та контролювати професійну діяльність редакції онлайн-медіа (командна журналістська робота).

- Здатність організувати та контролювати власну професійну діяльність в редакції онлайн-медіа (індивідуальна, авторська журналістська робота).
- Вміння розуміти дедлайни та враховувати особливості чинника "криза часу".
- Максимально враховувати вимоги української літературної мови та практичної стилістики при підготовці контентів для онлайн-медіа.
- Враховувати та передбачати чинник "аудиторних очікувань" в інтернет-журналістиці.

3. Зміст дисципліни
«Інтернет-журналістика»
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ І.

Інтернет-журналістика в системі масової комунікації

Тема 1

Види комунікацій. Атрибути соціальних комунікацій

1. Визначення поняття «комунікація».
2. Комунікації технічні та спеціальні. Функціональність практик.
3. Комунікації соціальні. Функціональність практик.

Тема 2

Види соціальних комунікацій

1. Особиста (приватна) комунікація.
2. Масова комунікація.
3. Види і засоби масової комунікації.

Тема 3

Масмедії. Журналістика

1. Засоби масової комунікації.
2. Засоби масової інформації.
3. Масмедії.
4. Журналістика як соціальна практика.

Тема 4

Двоїстий характер функціонування інтернет-журналістики

1. Онлайн-медії в системі масмедій.
2. Інтернет-журналістика в системі професійної журналістики.
3. Інтернет-журналістика як поєднання гуманітарного та технічного чинників масової комунікації.

Тема 5

Інтернет-журналістика як чинник гуманітаризації масової комунікації

1. Принципи гуманітаризації масової комунікації.
2. Контент інтернет-журналістики як чинник гуманітаризації масової комунікації.
3. Вчені - прихильники гуманітаризації масової комунікації.

Тема 6

Інтернет-журналістика як чинник технізації масової комунікації

1. Принципи технізації масової комунікації
2. Цифровізація інтернет-журналістики як чинник технізації масової комунікації.
3. Вчені - прихильники технізації масової комунікації.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ II. Етичні принципи інтернет-журналістики

Тема 7

Етика контенту інтернет-журналістики: два погляди на практику

1. Етика контенту інтернет-журналістики як обов'язкова умова її функціонування.
2. Міжнародні принципи журналістської етики 1983 року та новітні медії.
3. Кодекс етики українського журналіста та контент інтернет-журналістики.

Тема 8

Інтернет-журналістика як технологія правдивої інформації

1. Контент онлайн-медій та правдивість інформації.
2. Принцип правдивості в інтернет-журналістиці.
3. Контент онлайн-медій та інтерпретація правди.

Тема 9

Інтернет-журналістика як відтворення реальності

1. Контент онлайн-медій та відтворення реальності.
2. Принцип реальності в інтернет-журналістиці.
3. Об'єктивний та суб'єктивний чинники контенту онлайн-медій

Тема 10

Інтернет-журналістика та соціальна відповідальність журналіста

1. Три виміри соціальної відповідальності журналіста.
2. Соціальна відповідальність в інтернеті.
3. Потенційні можливості інтернет-журналістики в контексті власної відповідальності

Тема 11

Професійна чесність журналіста онлайн-медіа

1. Хто може вважатись професійним журналістом онлайн-медіа.
2. Поняття чесності як чинника інтерпретації реалій.

Тема 12

Інтернет-журналістика та повага до приватного життя і людської гідності

1. Співвідношення громадського інтересу та гостроти поточної ситуації .
2. Ризики виправдані та не виправдані при порушенні норми поваги до приватного життя.
3. Гідність як філософська та медійна проблема.

Тема 13

Інтернет-журналістика та повага до громадських (суспільних) інтересів

1. Що таке громадський (суспільний) інтерес.
2. Громадський інтерес та суб'єктивна думка в інтернет-журналістиці.
3. Інтерес як філософська та медійна проблема.

Тема 14

Інтернет-журналістика та повага до цінностей та багатоманіття культур

1. Що таке загальні цінності.
2. Що таке багатоманіття культур.
3. Ідентифікація контенту поваги в онлайн-медіах.

4. Структура залікового кредиту дисципліни «Мас-медіа в сучасних інформаційних війнах» (денна форма навчання)

Тема	Кількість годин					
	Лекції	Прак.зан.	Самост. робота	Інд. р-та	Тренінг	Контр. заходи
Змістовий модуль I. Інтернет-журналістика в системі масової комунікації	24	12	70	6	2	Поточне

					опитування
Тема 1. Види комунікацій. Атрибути соціальних комунікацій	4	2			
Тема 2. Види соціальних комунікацій	4	2			Поточне опитування, тестові завдання
Тема 3. Масмедії. Журналістика	4	2			Поточне опитування
Тема 4. Двоїтий характер функціонування інтернет-журналістики	4	2			Поточне опитування, тестові завдання
Тема 5. Інтернет-журналістика як чинник гуманітаризації масової комунікації	4	2			
Тема 6. Інтернет-журналістика як чинник технізації масової комунікації	4	2	70		Поточне опитування, тестові завдання <i>1-й модульн. контроль</i>
Змістовий модуль II Етичні принципи інтернет-журналістики	30	26			Поточ. опитування, тестові завдання
Тема 7. Етика контенту інтернет-журналістики: два погляди на практику	3	4			
Тема 8. Інтернет-журналістика як технологія правдивої інформації	3	4			Поточ. опитування, тести
Тема 9. Інтернет-журналістика як відтворення реальності	4	3			Тестові завдання
Тема 10. Інтернет-журналістика та соціальна відповідальність журналіста	4	3			Тестування, поточне опитування.
Тема 11. Професійна чесність журналіста онлайн-медії	4	3			

						Тестування, поточне опитування.
Тема 12. Інтернет-журналістика та повага до приватного життя і людської гідності	4	3				Поточ. опитування, тести
Тема 13. Інтернет-журналістика та повага до громадських (суспільних) інтересів	4	3				
Тема 14. Інтернет-журналістика та повага до цінностей та багатоманіття культур	4	3				Поточ. опитування, тести, ситуаційні завдання 2-й модульн. контр.
Загалом	54	38	140	6	2	
Підсумковий контроль				екзамен		

5. Тематика практичних занять

Практичні заняття ґрунтуються на необхідності проілюструвати окреслений теоретичний матеріал прикладами функціонування інтернет-журналістики. Практичні заняття побудовані на принципі необхідності практичної роботи студентів. Вони проводяться у формі дискусій під керівництвом викладача або «круглих столів». Будь-яке практичне заняття з дисципліни "Інтернет-журналістика" передбачає не лише знання, одержані на теоретичних, лекційних заняттях, але й самостійну підготовку студентів. Контентні вправи, аналітичні огляди, бліц-прикладні - все це може бути в основі проведення практичних занять. Адже ключова мета проведення практичних занять - не лише закріпити одержані на лекціях знання, але й адаптувати теоретичний матеріал до прикладних навичок інтернет-журналістики. Раді вітатимуться і підготовлені студентами матеріали новинної та аналітичної журналістики для умовних (і, можливо, для реальних) онлайн-медій.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ I. Маніпулятивні прийоми комунікацій в інформаційному суспільстві

Практичне заняття 1

Види комунікацій. Атрибути соціальних комунікацій

Обговорення проблеми стратифікації понять "комунікація" та комунікаційних практик.

Практичне заняття 2

Види соціальних комунікацій

Обговорення проблеми багатозначності феномену "соціальні комунікації".

Практичне заняття 3

Масмедії. Журналістика

Обговорення проблеми окреслення професійної журналістики та кордонів масмедій.

Практичне заняття 4

Двоїтий характер функціонування інтернет-журналістики

Обговорення проблеми гуманітаризації та технізації інтернет-журналістики.

Практичне заняття 5

Інтернет-журналістика як чинник гуманітаризації масової комунікації

Приклади, коли інтернет-журналістика стає чинником гуманітаризації (контентна представленість інтернет-журналістики).

Практичне заняття 6

Інтернет-журналістика як чинник технізації масової комунікації

Приклади, коли інтернет-журналістика стає чинником технізації (конвергентна представленість інтернет-журналістики).

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ II. Етичні принципи інтернет-журналістики

Практичне заняття 7

Етика контенту інтернет-журналістики: два погляди на практику

Обговорення проблеми етичної особливості контенту інтернет-медій в контексті міжнародних принципів журналістики та Кодексу етики українського журналіста.

Практичне заняття 8

Інтернет-журналістика як технологія правдивої інформації та відтворення реальності

Приклади новинної журналістики, представленої в онлайн-медіях, як втілення чи перекручення реальності.

Практичне заняття 9

Інтернет-журналістика та соціальна відповідальність журналіста

Обговорення неоднозначності феномену "соціальна відповідальність журналіста". Приклади.

Практичне заняття 10

Професійна чесність журналіста онлайн-медіі. Інтернет-журналістика та повага до приватного життя і людської гідності

Авторські студентські та медійні приклади. Обговорення.

Практичне заняття 11

Інтернет-журналістика та повага до громадських (суспільних) інтересів.

Інтернет-журналістика та повага до цінностей та багатоманіття культур
Авторські студентські та медійні приклади. Обговорення.

6. Самостійна робота

Метою виконання самостійної роботи є дослідження особливостей функціонування інтернет-журналістики. Виконання студентами самостійної роботи передбачає такі можливі види вивчення проблем функціонування інтернет-журналістики:

- 1) самостійне ознайомлення з теоретичними аспектами функціонування інтернет-журналістики;
- 2) аналіз авторських матеріалів в українських та (при достатньому рівні володіння іноземною мовою) закордонних онлайн-медіях;
- 3) написання власних матеріалів для умовних (і, можливо, реальних) онлайн-медій.

Протягом семестру студентам необхідно виконати таке самостійне завдання.

Кожному студентові пропонується знати будь-який не новинний текст будь-якого жанру в будь-якому інтернет-виданні (журналістський продукт!) на будь-яку тему, яка може цікавити студента. необхідно подати три ключові характеристики цього тексту, які слід було змінити, якби цей текст готували для іншої медії (наприклад, друкована медія, радіоматеріал чи підводка під відеоряд на телебаченні тощо). Слід надати пояснення.

7. Тренінг з дисципліни

Враховуючи ту обставину, що тренінг з дисципліни "Інтернет-журналістика" проводиться в самому кінці семестру, орієнтуємось на те, що студенти повною мірою володіють матеріалом. Тому метою проведення тренінгу з дисципліни «Інтернет-журналістика» є невиможене обговорення тих проблем, які, можливо, залишились за дужками проведення лекційних та практичних занять та самостійної роботи студента.

Загальна проблема для обговорення: «Інтернет-журналістика як вид нових медій: технології функціонування та етика журналіста».

1. Засоби оцінювання та методи демонстрування результатів навчання

У процесі вивчення дисципліни «Інтернет-журналістика» використовуються методи оцінювання навчальної роботи студента:

- поточне оцінювання;
- презентації результатів виконання завдань та досліджень;
- підсумкове оцінювання по кожному змістовному модулю;
- оцінювання виконання самостійної роботи;
- оцінювання виконання тренінгу;
- екзамен.

2. Критерії, форми поточного та підсумкового контролю

Підсумковий бал (за 100-бальною шкалою) з дисципліни «Інтернет-журналістика» визначається як середньозважена величина, залежно від питомої ваги кожної складової залікового кредиту.

Модуль 1		Модуль 2		Модуль 3	Модуль 4	Мо
10%	10%	10%	10%	5%	15%	4
Поточне оцінювання	Модульний контроль 1	Поточне оцінювання	Модульний контроль 2	Тренінг	Самостійна робота	Екзам
Визначається як середнє арифметичне з оцінок, отриманих на практичних заняттях (кожен здобувач має отримати не менше 3 оцінок)	Оцінюється підсумкова робота, яка охоплює теми 1-5	Визначається як середнє арифметичне з оцінок, отриманих на практичних заняттях (кожен здобувач має отримати не менше 3 оцінок)	Оцінюється підсумкова робота, яка охоплює теми 6-12	Визначається як оцінка, отримана за виконане завдання під час тренінгу.	Визначається як середнє арифметичне з оцінок, отриманих за виконання самостійної роботи.	Теоре питан питан 25 ба 100 ба

За шкалою Університету	За національною шкалою	За шкалою ECTS
90-100	відмінно	A (відмінно)
85-89	добре	B (дуже добре)
75-84		C (добре)
65-74	задовільно	D (задовільно)
60-64		E (достатньо)
35-59	незадовільно	FX (незадовільно з можливістю повторного складання)
1-34		F (незадовільно з обов'язковим повторним курсом)

3. Інструменти, обладнання та програмне забезпечення, використання яких передбачає навчальна дисципліна

№ п/п	Найменування	Номер теми
1	Прикладне програмне забезпечення загального призначення (засоби Microsoft Office)	1-14
2	Ноутбук, проектор, екран	1-14

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

Основна література

1. Гол Дж. Онлайнова журналістика / Джим Гол ; [пер. з англ.]. — К. : К.І.С., 2005. — 344 с.
2. Городенко Л. Новітні медіа: конспект лекцій. - <http://journ.univ.kiev.ua/csc/wpcontent/uploads/2020/11/NewMedia.pdf>
3. Захарченко, А. Інтернет-медіа : навчальний посібник до курсу "Підтримка сайту" / Київ : Видавець Марченко, 2015. 141 с.
4. Крейг Р. Інтернет-журналістика: робота журналіста і редактора у нових ЗМІ / Ричард Крейг ; [пер. з англ. А. Іщенка]. — К. : Вид. дім «Києво-Могилянська академія», 2007. — 324 с.
5. Основи інтернет-журналістики : навчальний посібник для студентів освітньо-кваліфікаційного рівня «бакалавр» напряму підготовки «Журналістика»/ М. В. Чабаненко. — Запоріжжя : «Просвіта», 2013. — 112 с.
6. Потятиник Б. В. Інтернет-журналістика : навч. посіб. / Б. В. Потятиник. — Львів : ПАІС, 2010. — 246 с
7. Тонкіх І. Ю. Інтернет-журналістика. Жанри в інтернеті [Електронний ресурс]: навчальний посібник / І. Ю. Тонкіх. — Електроні дані. — Запоріжжя : ЗНТУ, 2017.

Додаткова література

1. Бернерс-Лі Т. Заснування Павутини : З чого починалася і до чого прийде Всесвітня мережа / Т.Бернерс-Лі, М. Фічетті ; пер. з англ. А. Іщенко. — К. : Вид. дім «Києво-Могилянська академія», 2007. — 207 с.
2. Буйаваль І. Інтернет у роботі журналіста / І. Буйаваль ; [перекл. А. Лазаревої, Ю. Сабрі]. — К. : Вид-во РПЦ «Поліпринт», 1999. — 53 с.
3. Глинський Я. М., Рязьська В. А. Інтернет. Сервіси, HTML і web-дизайн: Навч. посібник. — Л. : Деол, 2002. — 168 с.
4. Єжова Л. Ф. Інформаційний маркетинг : навч. посібн. / Л. Ф. Єжова. — К. : КНЕУ, 2002. — 560 с.
5. Салила П.Г., Ситник О.В. «Основи веб-дизайну» – К.: Альфа-М, 2011. - 254с.
6. Ситар Г. Політична лінгвістика: навчально-методичний посібник. - Вінниця: ДонНУ імені Василя Стуса, 2019. 184 с.
7. Чабаненко М. В. Інтернет_ЗМі як складова частина системи засобів масової інформації України : монографія / М. В. Чабаненко. — Запоріжжя : ЗНУ, 2011. — 183 с